Những mùa đông của xứ hoa tulipe

Huỳnh long Trị

Lời mở đầu: *Mùa đông là một mùa đặc biệt đối với các nước Bắc Âu, nói chung, và Hòa Lan, nói riêng. Ngoài ra gia đình tôi có nhiều kỷ niệm với mùa đông trên đất nước nầy.*

Hôm nay một ngày giữa tháng 2 năm 2012, tôi nhìn ra ngoài, trời nắng đẹp, đường phủ tuyết trắng xóa. Nhìn nhiệt độ kế thấy nhiệt độ bên ngoài -9 độ C (9 độ dưới 0 độ!).

Lúc đó khoảng 11 giờ sáng, tôi mặc áo khoác vào, khăn quàng cổ, đội mũ bít tới 2 lỗ tai, mang bao tay, đeo kiếng mát, tôi đi ra ngoài.. Tuyết phủ trên vỉa hè đã cứng lại, không trơn lắm. Đường chánh, có rải muối cho nên không có tuyết. Tôi thả bộ đến hồ cách nhà tôi khoảng 500 thước để xem nước đã đặc chưa? Đến nơi tôi thấy hồ đã đặc thành nước đá, trên phủ một lớp tuyết mỏng. Giờ nầy là giờ làm việc và đi học tôi tưởng không có ai trượt băng. Tui nghe tiếng la cười của trẻ em, nhìn ở đầu hồ thấy một số trẻ em. Tôi đi đến đó, thì ra các cô giáo của một trường gần đó dẫn mấy đứa học trò mẫu giáo ra cho tụi nó chơi trên băng đá. Có 3, 4 cô giáo với chừng 30 đứa học trò. Tụi nó mặc quần áo sặc sỡ đủ thứ màu, cười la chạy giỡn trên nước đá. Đứa nào có giầy trượt băng thì trượt, có vài đứa nằm ngửa trên băng giăng hai tay ra, cười thích lắm...Cảnh nầy làm tôi nhớ lại những mùa đông đặc biệt mà tôi đã trải qua trên đất nước nầy.

Tháng 2 năm 1979 là mùa đông thứ 5 tôi sống ở Hòa Lan. Mùa đông năm đó cũng lạnh dữ lắm, tuyết cũng trắng xóa. Có bữa nhiệt độ xuống còn -20 độ C..Mấy hôm trước tôi nhận được tin vợ và 2 con sẽ sang đây sum họp với tôi sau hơn 4 năm xa cách.

Lúc đó tôi ở phòng trọ chung với sinh viên tại một nhà của tư nhân ở trung tâm thành phố Enschede, một thị xã ở sát biên giới Đức. Tôi đang làm việc cho ty Công Chánh thành phố và đã mướn được một căn nhà ở ngoại ô thành phố. Đi làm về nấu cơm ăn uống xong tôi đi xe bus đến nhà mới để dọn dẹp. Tôi chưa có xe hơi. Đến hơn 10 giờ tối tôi đi ra trạm đón xe bus về. Đường xá vắng tanh, tuyết trắng xóa. Đến trạm xe bus tôi thấy vắng hoe. Đứng chờ khoảng 5 phút tôi thấy một chiếc xe nhỏ ngừng lại chỗ tôi đứng. Một người thò đầu ra nói với tôi: "Xe bus không có chạy nữa" Tôi ngẩn ngơ. Sau khi suy nghĩ một phút tôi quyết định đi bộ về phòng trọ cách đây 5 cây số. Tôi lội tuyết trên lề đường đến trung tâm thành phố rồi đi thêm 1 km nữa mới đến phòng trọ. Đến nơi gần

11 giờ rưỡi khuya. Nghĩa là tôi đi bộ trên tuyết 1 giờ rưỡi...

Rồi đâu khoảng 4 ngày sau tôi đi đón vợ và 2 con tôi từ Saigon qua sau hơn 4 năm xa cách. Hôm đó sương mù dầy đặc. Máy bay chở vợ tôi và hai con khởi hành từ Bangkok phải đáp xuống Frankfurt (Tây Đức) cách Amsterdam, thủ đô Hòa Lan 500 km để chờ tan sương mù mới bay về Hòa Lan. Rốt cuộc hãng máy bay mướn xe lửa chở hành khách về Hòa Lan. Máy bay dự trù đến lúc 7 giờ sáng mà đến 2 giờ khuya ngày hôm sau, gia đình tôi mới đến bằng xe lửa..

Trên đường về nhà bằng xe của người bạn, vợ tôi thấy rất nhiều xe hơi phủ đầy tuyết đậu bên lề đường, bèn hỏi tôi: "Bộ những xe nầy bỏ hả?". Những ngày sau đó bả đi trên tuyết trơn trượt bả té, bả khóc và nói: "Cha! xứ nầy coi bộ khó sống quá".

Rồi lần lần vợ tôi cũng quen với mùa đông, hai đứa con tôi thì tung tăng với mùa đông. Mùa đông năm đó cũng lạnh lắm. Cái hồ gần nhà tôi đặc thành nước đá. Lúc đó là nhằm lễ Giáng Sinh và Tết dương lịch. Học trò được nghỉ 2 tuần. Cái hồ biến thành một sân trượt băng lộ thiên. Con gái tôi lúc đó 11 tuổi, con trai tôi 7 tuổi. Ăn trưa xong nghỉ ngơi một chút là 2 chị em tụi nó xách giầy trượt băng đi ra hồ trượt tới 5 giờ chiều mới về. Tôi dặn con gái: "Con coi chừng em, nghe". Khoảng 3 giờ vợ chồng tôi đi bộ ra thăm hai đưa nhỏ, đem nước và chocola cho tụi nó. Trời nắng chang chang, nhưng thật lạnh. Vợ tôi đầu đội mũ len, một khăn cột ngang lỗ mũi, chỉ còn chừa cặp mắt mà thôi. Ra đến hồ tụi nầy thấy có cả trăm người với quần áo sặc sỡ, đa số là trẻ em, trượt giỡn rất là thích thú. Tụi tôi đi tìm hai đứa nhỏ. Thấy thằng con trai ngồi trên bờ hồ khóc thút thít..Thì ra dây giầy của nó tuột, nó cột lại không được. Con gái tôi lo mê trượt với bạn bè nên không để ý tới em. Vợ tôi dỗ nó, cột giầy lại, và cho nó uống sữa chocola nóng. Xong nó tiếp tục trượt nữa. Nó trượt đâu có vững, té lên té xuống...Mấy ngày hôm sau, về nhà, tôi dạy nó trượt. Tôi nói:"Con phải trượt như vầy nè".

Nó thấy tôi làm dáng điệu trượt, nó giơ hai tay lên và nói: "Ba không biết trượt mà ba dạy". Nó nói đúng, tôi đâu có biết trượt. Có một mùa đông nọ, tuyết không nhiều, đường xá rất trơn. Nhiệt độ rất thấp. Muối rải trên đường không còn hiệu quả nữa. Các xe vận tải tiếp tế cho các siêu thị nằm ụ. Vợ tôi xem truyền hình thấy vậy bèn nói với tôi: "Ông ra siêu thị coi mua được cái gì thì mua, không lớ quớ là đói đó". Tôi đi ra siêu thị, vừa vào trong, tôi thấy gì? Các quầy đồ hợp, bình thường chất đống, nay còn vài ba hộp. Tôi giựt mình, lấy vài ba hộp còn lại. Rau cải tươi thì không còn nữa. Thịt cá đông đá cũng sạch bách...

Hên quá, khoảng 4 ngày sau nhiệt độ tăng lên. Xe rải muối bắt đầu có hiệu quả. Các siêu thị được tiếp tế đầy đủ trở lại. Dân Hòa Lan và tụi tôi thở ra nhẹ nhỏm..

Có những ngày, trước khi đi ngủ, tôi nhìn ra ngoài không có tuyết. Sáng hôm sau kéo màn cửa sổ ra thì tuyết trắng xóa phủ cả vườn. Sau khi ăn sáng xong, vợ chồng tôi, mỗi người một cái xẻng ra xúc tuyết phía trước nhà. Cả xóm ai cũng xúc. Trời lạnh quá chừng mà xúc một lúc tôi đổ mồ hôi...Cách nay 2 năm mùa đông rất

dai dẳng, mấy trăm ngàn tấn muối được rải trên đường không còn nửa. Chánh phủ phải mua của Phi châu. Mùa đông sợ nhứt là trời mưa. Lúc đó mặt đường lạnh dưới 0 độ C. Nước mưa rơi xuống tạo thành một lớp nước đá mỏng, rất trơn. Xe thắng không ăn, trên bờ lề người đi bộ té lên té xuống, rất là nguy hiểm. Ngoài ra sương mù cũng gây tai nạn trên xa lộ. Có một lần vì sương mù hơn 40 chiếc xe đụng dây chuyền trên xa lộ, chết hơn 10 người.

Dân tộc Hòa Lan là một dân tộc lạ lùng,rất ham trượt băng. Cuộc trượt băng lớn nhứt là cuộc trượt băng qua 11 thành phố ở miền bắc nước nầy, dài 200 km. Bình thường 11 thành phố nầy được nối liền bởi những con kinh. Mùa đông đến, nếu đủ lạnh thì các con kinh nầy đặc thành nước đá. Có một hội gọi là "Hiệp hội 11 thành phố" đứng ra tổ chức cuộc trượt băng nầy. Mỗi ngày họ ra khoan băng nước đá để đo độ dầy. Phải dầy đủ 15 cm mới được. Đâu phải năm nào cũng có cuộc trượt nầy. Lần tổ chức cuối cùng cách nay cũng đã 16 năm rồi. Trước ngày trượt, dân vùng đó ra xúc tuyết, và quân đội cũng phụ nữa.

Sau khi hội tuyên bố cuộc trượt sẽ được tổ chức vào ngày nào đó, thì tất cả nước Hòa Lan lên cơn sốt. Không phải ai muốn trượt cũng được. Chỉ có hội viên của hiệp hội nầy, đóng niên liễm hàng năm mới được tham dự. Vì vấn đề an toàn chỉ có 6 ngàn hội viên được chọn qua bốc thăm tham dự mà thôi. Ngày hôm đó các trường tiểu học đều đóng cửa để cho học trò ở nhà xem trực tiếp truyền hình. Cả trăm ngàn khán giả, với cả trăm ban nhạc đứng dọc hai bên bờ kinh để cổ võ. Cuộc trượt bắt đầu 6 giờ sáng đến 6 giờ chiều là chấm dứt. Ngoài vài chục người chuyên nghiệp khởi hành trước nên khoảng 11 giờ trưa là đến nơi rồi, đa số còn lại là tài tử, phải tới mức trước 6 giờ chiều mới lãnh được một mề đay bằng đồng để đem về khoe với bà con, bạn bè...

Năm nay không có cuộc trượt nầy, nhưng ngày chúa nhật trời nắng đẹp, các hồ thiên nhiên và nhân tạo còn đặc băng. Dân Hòa Lan ùa nhau ra trượt băng. Theo thống kê có gần 1 triệu người trên dân số 16 triệu đã trượt ngày hôm đó và hơn 3 ngàn người phải vào bệnh viện vì trượt té gãy xương.

Rồi nhiệt độ tăng lên, tuyết hết rơi, băng đá đã tan, mùa xuân đã trở lại. Tôi và vợ tôi, lúc sanh tiền đã thở ra một cái nhẹ nhõm.

De Meern (Hòa Lan) xuân 2012